

Museet oversendtes en taqdanmet massiv Sigsten af Granit fra en tidligkristelig Tid (det 11te eller 12te Aarhundrede) med Relieffremstillinger af Menneskehoveder og Dyr; den blev opdaget, næsten helt dækket af Jord, paa Klim Kirkegaard. Lillige oversendtes fra samme Kirke et Par løse, samtidige Bygningsstøtter, som dels henlaa paa Kirkegaarden dels vare opsatte i Kirkegaardsdiget. Et mærkeligt samlet Fund af 30 Spydspidser af Flint blev erhvervet til Museet for de nordiske Oldsager. I Tommerby Sogn opdagedes og undersøgtes en her i Landet hidtil enestaaende Gravplads fra den yngre Jernalder. Gaardeier Melchior Mattsen i Kjellerup skænkede en Sættestue til Fredning, og ved Kjøb erhvervedes en Gravhøi paa Svendstrup Hede. Der medbragtes 36 Blade med kirkelige og arkæologiske Tegninger.

I September 1880 bragte derefter Professor Engelhardt med Hjælp af Skolelærer M. Yde i Stagstrup Undersøgelserne i det egentlige Thy til en nær Afslutning, idet der nu kun mangler Fortegnelser over Høiene i et Par af de sydlige Sogne. Denne Gang blev Fortegnelser optagne over Gravhøiene i 13 Sogne. Af Lærer Rose i Thisted erhvervedes for Museet for de nordiske Oldsager et mærkeligt Fund af Redskaber fra den yngre Stenalder, opsamlet i en længere Mærkete paa Knudsbjerg nordfor Thisted. — Gravhøie bleve skænkede til Fredning af Enken M. C. Krøg i Skovsted By, af Husmændene B. Jensen i Sønderhøi og Ole Jensen i Hørdum samt af Sogneraadet i Bang. Endvidere blev der ved Kjøb erhvervet 6 Gravhøie.

Lærer Laust Nøjskjær, Sællum Skole ved Brønderslev, indsendte Beskrivelser og antikvariske Kort over Sællum Sogn i Dronninglund Herred og over Terslev Sogn i Vørglum Herred.

Fremdeles har Lærer Strandgaard i Selde pr. Skive ogsaa iaar indsendt Beskrivelser, denne Gang af 6 Sogne i Ginding Herred, og paabegyndt Undersøgelser i Hjerm og Hjends Herreder.

Museumsassistent, Cand. mag. Bahnsen har berejst Næsten af Bjerge Herred, hvis Undersøgelse ifjor blev paabegyndt.

Arkitekt Pøffler har ligeledes afsluttet Undersøgelser og Beskrivelser af Kirker i Bjerge Herred, i den østlige Del af Skodborg Herred, i Båndfuld Herred samt i Sønderherred ved Grenaa. Samtlige Kirker i Skodborg og Båndfuld Herreder ere opførte af Kampestenkvadere, men ingen af dem frembyde, nogen særlig Interesse i arkitektonisk Henseende. Borbjerg Kirke synes, ifølge Dekorationen paa en endnu bevaret Tympanon; at være samtidig med Gjellerup Kirke ved Herning (Aar 1140), men den er Tid efter anden saa godt som fuldstændig ombygget. Blandt Inventariegenstande maa særlig Altertavlerne i Veirum og Borbjerg fremhæves, af hvilke den første indeholder en Fremstilling af St. Catharinas Legende, den anden St. Jørgens; de ere begge udførte af Mabaft og maa henses til Begyndelsen af det 15de Aarhundrede. Af Døbefonterne fortjener den i Højbjerg at nævnes, da den paa Rummen bærer et Navn i Runestift. — Sønderherred udmærker sig ved flere høist eiendommelige Kridstenskirker, blandt hvilke Nødager og Lyngby ere de betydeligste; de ere begge forsynede med rigt ubearbejdede, enestaaende Gallerier, der strække sig langs Skib og Kor oppe under Tagflaget. Ved Nødager er der endnu i den romanske Tid opført et Taarn af Kampestenkvadere. Blandt Inventariegenstande maa Døbefonten i Lyngby og en tidlig-middelalderlig Gravsten sammesteds særlig fremhæves. Af Klokkerne tilhøre de ældste den seneste katolske Tid.

Undersøgelsen af Lysgaard Herred i Viborg Amt blev fuldendt af Museumsassistent, Dr. phil. Sophus Müller og Arkitekttegner E. Schjødt ved Undersøgelsen af 7 Sogne og 10 Kirker; over 650 Punkter ere affatte paa Kortene, og der er hjembragt omtrent 50 Blade med Afbildninger. Gaardeier Peter Johansen, Almind By og Sogn, har skænket to Høie til Fredning, og to Høie paa Bium Præstegaards Mark ere bleve fredede af Pastor Bruun.

Endelig har Museumsassistent, Dr. phil. Henry Petersen paa en Undersøgelserreise til Skarvad ved Grenaa foretaget Fredlysning af en stor Sættestue paa Nævre Stemmingsgaard, og endvidere af en Runddysse, som foræredes af Proprietær Nørgaard til Løstrupgaard, og af en Langdysse, der skænktes af Proprietær Ramsing til Kirialgaarden.

I Sjøland har nyseente Dr. H. Petersen sammen med Kaptein M. B. Madsen som Tegner i August og September Maaned berejst Møenbo Herred. Antikvariske Kort og Beskrivelser optoges over samtlige Sogne. Der foreligger 70 Blade Tegninger af Monumenter fra Oldtid og Middelalder. Herredet er meget rigt paa Mindesmærker. Paa Møen erholdtes Oplysninger om 82 Stendysser, af hvilke dog mange ogsaa i de seneste Aar ere sløidede. Mellem de bevarede Dysser findes flere af Landets smukkeste Sættestuer med Gang og en af de længste Langdysser, 314 Fod lang, med tre Gravkamre. Bogs har havt ikke mindre end 16—17